

Algaja juhend kaugjuhitava multikopteri käsitlemiseks

Multikopter ei ole mänguasi. Kopterit peab suutma käsitleda igas tema asendis, kas siis saba endapool, nina enda poole suunatuna või selle külgede kaudu lennusuunda hoida. Multirotor võib oskamatul või hooletul käsitlemisel olla sama ohtlik nagu „relv“. Kiiresti pöörlevad propellerid, võivad tekitada väga tõsiseid vigastusi. Just seetõttu palume kinni pidada järgmistest tähtsatest reeglitest:

- **Inimeste kohal ja vahetus läheduses on lendamine keelatud kui ohutus pole tagatud või kui neid inimesi ei ole võimalik juhendada nende kindla ohutuse tagamisel**
- **Maandumisel ja õhku tõusul peab olema kopteri ümber vaba ruumi vähemalt 5m² ala - parem kui see ala on suurem!**
- **Oma esimesed lennud (gopro suuruses kaamerateaga Sinu kopteri all), tuleb teha asulatest väljaspool, kuna asulas on palju segavaid faktoreid ja ka lennuoskus on veel vähene. Püüa selleks leida sobiv koht (põld näiteks, mis pole kasutuses) või lennuplats, kus mudelistid lennutamas käivad.**
- **Kõrgemale kui 150m, ei tohi Eesti õhuruumis mehitamata õhusõidukit tõsta kui selleks pole vastav luba taotletud (Lennuamet).**
- **Elektriliinide, mobiilimastide- ja televisioonimastide lähedal, ei soovita lennata! Segavaid faktoreid on liiga palju!**
- **Pooltühja või tühja akuga ei tohi järgmist lendu teha. Alati tuleb veenduda kas telemeetria või väliste vastavate seadeldiste läbi aku täituvust ja aku õigel ajal vahetada. PS! 90% juhtudel on akud peamiseks põhjuseks, miks kopter alla kukub.**
- **Kontrollitud õhuruumis (Terve Tallinn ning selle lähiümbrus, kogu Tartu linn, sõjaväe lennubaaside läheduses ning selle lähiümbrustes) ei tohi lennata ilma Lennuameti kirjaliku nõusolekuta! Taotluse loa saamiseks, juhend taotluse esitamiseks leiad (Lennuametile) [SIIN!](#)**

Lisaks:

Esimene lend peaks toimuma alati seal, kus pole lähedal inimesi ning on palju ruumi – näiteks mõni põld või suurem plats. Kindlasti võiksid kaasa võtta mõne tuttava või kogunud lennutaja, kes teeb esimese lennu sinuga koos. Kui Sul pole, palu abi ettevõttelt, kellelt kopteri soetasid.

PS! Enne esimest lendu, loe läbi kopteri kasutusjuhend ning vaata erinevaid õppevideoid, mis on Sinu kopterimudeliga seotud!

Et lend kulgeks nii nagu plaanis, on vaja enne igat lendu teha järgmised toimingud:

Enne esimest lendu kontrolli, kas kõik mootorid pöörlevad õiges suunas - tee võimalusel enne lennuplatsile minekut mootoritele test ning veendu, et ka propellerid on vastavas suunas pöörlemas. *GPS-i segavaid faktoreid (geomagneetilisuse kõikumisest) saad ka jälgida NOAA andmetelt meie lehe allosas [siin](#) või [noaa.com](#)´is.*

- Veendu, et aku on täis 4.20V purgi kohta ja, et propellerid on jäigalt kinni
- Enne aku ühendamist, lülita sisse kaugjuhtimispuult, kontrolli, et kõik seadistused lennu alustamiseks on õiged: Telemeetria töötab ja andmed on õiged, GPS režiim oleks sees kui satelliite on piisavalt
- Aseta kopter tagaosaga (sabaga) enda poole
- Ühenda aku ja mine vähemalt 3m eemale ja vaata enda ümber, et hoida inimesi endast ja maandumiskohast, vähemalt 15m kaugusel.
- Oota alati ära, kuni GPS (Lukustub) DJI lennukontrolleril, enne mootoreid käivitada ei tohi. Loe enda kopteri kasutusjuhendist rohkem (GPS lock) kohta.
- Enne mootorite käivitamist, veendu, et oled valinud õige lennu režiimi ja teised on väljalülitatud, nagu *MANUAL, ATTI, IOC, Return to Home jt.*
- Käivita mootorid, kontrolli kas telemeetria toimib ja näitab aku täituvust
- Tõuse õhku mõõdukama või suurema "gaasiga", et kopteril tekiks parem tõstejõud maast õhku tõusmiseks
- Jälgi, et kõik juhtmed, akud ja muu oleks korrapäraselt kinnitatud ning väldi lahtiste „juhtmete“ või muu sattumist propelleritesse.

Olles õhku tõusnud

Püüa alguses kopteri tagumine osa nn „saba“ alati enda poole hoida, nii toimib puldis kõik korrapäraselt, kallutamine vasakule ja paremale ning ette ja taha, mis muudab kopteri lennusuunda. Alguses proovi kopterit lihtsalt hõljutada -/ maanduda ning õpi seda kõike tunnetama. Kõik liigutused peaksid olema sujuvad ja rahulikud kuna multikopter on aerofotode ja video tegemisel just selleks mõeldud, et tagada sujuv liikumine või paigal olek. Kui need oskused on omandatud, alusta järk-järgult harjutama kopteri pööramist vasakule ja paremale. Seejärel juba ringe teha. PS! Hoida oma kopterit alati silmaulatuses, et näeksid, mis pidi ta on ja et ei kaotaks kunagi kontrolli tema lennu suuna osas. Lennuta kopterit alati enda ees, ära lase sellel üle enda pea (selja taha) lennata, kuna siis kaob kontroll kopteri üle väga kergelt.

Turvalist lennutamist soovib:
Aerial Cinematography EU
www.aerovideod.ee

